

Üzemek a szabad ég alatt

A száz évre tervezett gyárépületek kora kétségkívül lejárt és megközelítő pontossággal kiszámítható, hogy az időjárás viszonyosságainak és a természetes elhasználódásnak kitett szerkezetek akkorra menjenek tönkre, amikor már egyébként is elavul a technológiai folyamat és annak berendezése. Természetesen a korrózióvédelemre azért így is gondot kell fordítani, hiszen egyébként túl gyors lenne a pusztulás.

Köztudott, hogy az energiaigény állandóan növekszik. Az erőművek építése nagy összegbe kerül.

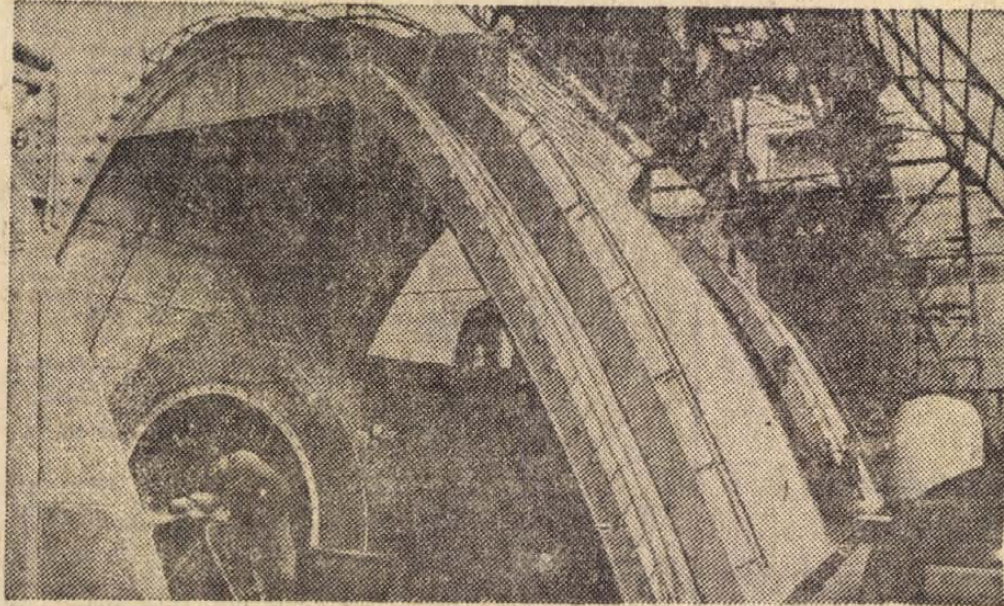
Lassan már arról is leszoknak a tervezők, hogy a turbinákat masszív épületekben helyezték el. Ehelyett paraboloid keresztmetszetű, sine-

ken eltolható, négy részből álló burkolatot készítenek számukra, mely egymás alá tolnak kivételben készül. Elmozdításukra karbantartás és javítás alkalmával van csak szükség. Ezt a megoldást eddig csak az Egyesült Államok és a Szovjetunió melegévi vidékein alkalmazták, mérsékelt éghajlat alatt Magyarországon került sor először ilyen szabadtéri hőerőmű építésére, Százhalombattán.

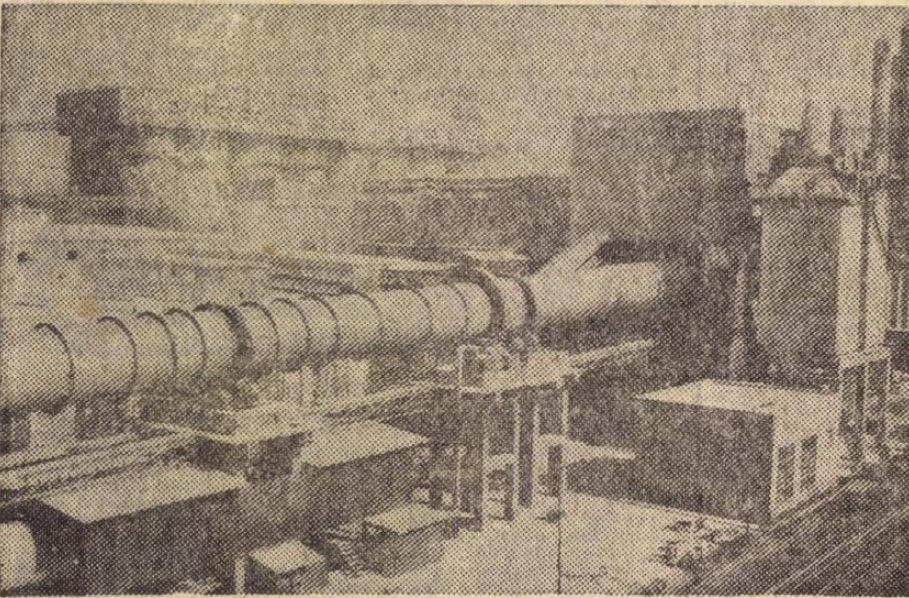
A folyamatos vegyipari technológiák szabadtéri elhelyezése viszonylag egyszerű, bár megvalósításához igénybe kell venni a korszerű technikai eszközöket. A folytonosan áramló vegyi anyagok túlzott lehűlésétől, fagyásától általában nem kell tartani, de üzemzavar, leállás esetén az áramlás egy időre meg-

szűnik, vagy lelassul, a befagyás veszélye tehát fennáll. Ez ellen úgy védekeznek, hogy a fagyveszélyes csövezeteket a szabadban többnyire egy nyalábban vezetik és melléjük vagy közéjük egy meleg vizet vagy gőzt szállító fűtővezeték is építenek és az egészet együtt hőszigetelik.

A gyors technikai fejlődés a gépiparban és a textiliparban is elavulttá tette a sok évtizedre készült, nehézkes gyárépületeket. A jármű- és tömegcikkiparban a sorozat- és futószalagos gyártás az új gyártmányoknál más-más technológiai sorrendet követel meg, amelyekhez változtatni kell az üzemek beépített belső terét, vagy annak alakját.

Hőerőmű generátora az eltolható burkolat alatt

Ajkán, a timföldgyári esőkemence számára nem építettek üzemcsarnokot

Daniel Lang: Incidens a 192-es magaslaton

7. Indulás a szikla felé

Látom, hogy van valami baja, hogy érzi magát? Ha most eleresztem, meg tudja tenni hazáig az utat? Bár csak tudtunk volna beszélni egymással!" — mondta elszoruló hangon Eriksson. „Együtt jobban ki tudtuk volna gondolni, mit kell tennünk, így meg egyedül kellett gondolkodnom — pedig az ő élete forgott kockán. Kiléptem a viskóból, hogy egy kicsit egyedül legyenek és meghallgatom odakinn a tűzvédelmi tüzélséjé, távoli hangját. Foga mam sem volt, hogy merre járhat az osztágom. Talán négyszáz méterre onnan, a 192-es magaslat tetején, vagy talán még egy egész óráig távol maradnak?

Ha csak ennyit tudok, rögtön támaszkodhattam volna valamire, bár ki tudja Fegyelmzett katona voltam tudtam, hogy semmi pénzerem nem engedném át a viskóban hagyott fegyvereket az ellenségnek, mégis beleszárdult a fejem, hogy kigondoljam, hogyan menthetném meg Maót. Újra arra gondoltam, hogy szélnak éresze-

tem, de mit mondok akkor Meserve-nek? Hogy ez a gyenge, köhögős lány erősebb volt nálam? Aztán meg naza se ért volna, semmeddig sem jutott volna, olyan állapotban volt. Aztán arra gondoltam, hogy együtt indulok el vele. Rájöttem, hogy nem jutottunk volna messzire, de hamarosan besötétedik és elrejtőzhetnek valahol a bozótban. Azután már csak addig kellene kerülnünk a felfedeztetést, amíg az őrző harmadik napján az osztag nem találkozik a friss ellátmányt hozó egységgel.

Elszigetelődvé az osztágot

Ismertem a találkozás helyét és ha Mao meg én megjelenünk ott a kellő időben, nem volt kétséges előttem, hogy az ellátmányosok mindegyikét oldalára állnának. De egyik eshetőséget sem tudtam végiggondolni. Tudtam, hogy elszigetelődvé az osztag többi tagjától, amikor nem voltam hajlandó bemenni a lányhoz és

arra gyanakodtam, hogy mindvégig engem figyelnek a bozótban, mikor teszem meg az első áruló mozdulatot Maóval. Úgy éreztem, azon nyomban ránk lőnének, de legalábbis Meserve szökés vadjával hadbírósg elé vitetne. A többiek persze őt támogatják. Azt mondanák, csak álmotam, hogy az osztag elrabolt egy lányt és mindenki bolondnak nézne." Eriksson nyugtalanul feszkelődött a diványon, majd így folytatta: „Mikor visszaleptem a viskóba, láttam Maót, hogy már nem fél tőlem. Már nem szöpigott és már volt egy kis bizakodás a szemében. Pedig hiába, mert odakinn arra az elhatarozásra jutottam, hogy a világon semmit sem tehetek érte. Életem legnehezebb döntése volt és nem választottam a lehető legjobb megoldást, mert akkor Maó már meg is halt."

A lány vélelmesülése

Az osztag visszatéréseig Maó állapota észrevehetően

Öröm a Moziüzemi Vállalatnál

Papp László, a vállalat igazgatója újságolja boldogan:

Az országos összesítés után végre megkaptuk a végső eredményt: megyénk, Szolnok megye első helyre került a szovjet filmek népszerűségében. Előzetes számításaink szerint azt vártuk, hogy az első öt megye között szereplünk majd, de most az előkelő első hely nagy örömet szerezett. A moziba járók közül sehol az országban nem nézték meg annyian a szovjet filmeket, mint amennyien nálunk; a megye városából és községeiből a látogatók 13,4 százaléka tekintette meg a bemutatott szovjet filmalkotásokat.

Annak is örülünk, hogy másodikok lettünk abban az összehasonlításban, hogy a lakosság számarányához viszonyítva hányan nézték meg a vetített szovjet filmeket. E tekintetben csak Debrecen, illetve Hajdú-Bihar megye előzött meg bennünket.

A legnagyobb közönségsikere a több részes Felszabadításnak volt; csak Szolnokon közel 12 ezren tekintették meg. De igen nagy látogatottságnak örvendett a Bűn és bűnhődés is. Mezőtúron mintegy negyven néztek meg egyenként a már említett Szolnokon és Mezőtúron kívül Turkeve, Jászkeser, Jászjakohalma és Kenéres jár a szovjet filmek látogatottsága tekintetében az en.

Hogy mivel magyarázható e szép siker? Mindenekelőtt az üzemi vezetők celtudatos és egyre javuló kulturális szempontból is helyes propaganda-tevékenységének, hogy a szovjet filmek népszerűsítését saját ügyüknek érezték. Továbbá része van a sikerben a változatos műsorpolitikának is, amelyben a régi nagy sikerű filmek mellett új szellemiségű, modern hangvetelű alkotások is szép számmal kaptak helyet.

Nem élünk a számok büvékoreiben, de a számok tényeket takarnak és tendenciákat tükröznek. Epp ezért az első hely további eredmények megszerzésére serkent bennünket.

rosszabbodott. A visszatérők lázasan köhögve látták viszont és Clark máris azon volt, hogy a lány halálát aznap estére hozza előre. Meserve azonban nyugalomra intette. Kifejtette, hogy egy jóízű alvás csodákat művelhet Mao egészségével, s ez esetben ő például szívesen meglátogatná reggel is, Rafe később azt vallotta, hogy az őrmester kitárulkozó hangulatban volt, vidáman jegyezte meg embereinek, hogy nem mindennap történt meg vele, hogy tűzvédelmi támogatásra érdemelték és ugyanaznap még nővel is lehetett. Mao is az osztággal aludt a viskóban, egyedül az egyik sarokban. A katonák felváltva örködtek a holdfényben, feszülten ügyelve minden gyanús mozgásra. Mao végigköhögte az éjszakát és Clark egyszerűen felvette, hogy most rögtön végezzenek a lánnyal. Eriksson ezt mondta: „Clark szölt Meserve-nek, hogy a lány köhögése elárulhatja tartózkodási helyünket, de nem hiszem hogy a Vietkongoktól félt. Inkább az életét akarta eltenni láb alól."

A partról vizek hoztak

Reggel valamennyien nem sokkal hat óra után keltek

Budapest hullámhosszán

Pódium

Az interjú egy kicsit hosszúra sikerült. Még akkor is, ha olyan érdekes riportalanyokkal társalgott Eörsi István (főfoglalkozású író, most mellékfoglalkozásban műsorvezető-riporter), mint Don Juan, Homérosz, avagy a bibliai tékozló fiú húga.

Sajnálatos, hogy nem indult dinamikusabban, figyelemkeltőbben a péntek esti Pódium, mert igazán érdekes, jó összeállítást hallhatunk.

Az Utazások címet viselő műsorban három hangjáték — irodalmi átdolgozás hangzott el. Ezeket, és intermezzóként Honneger szárnyaló zeneművét fogta közre Eörsi István kissé ironiába hajló, gondolkodtató bevezető riportsorozata és összekötő szövege. (Kár, hogy a könyvedre törekvés néhol már-már hamis hangokba hajlott.)

A világító torony

Raffaello Ugnetti regényéből készült az első rádiójáték. A krimi izgalmát nyújtotta — némi gondlattal fűszerezve. A legizgalmasabb rész a rádióról távirányított gégeműt, melyet a haldokló matrózra a szénszállító hajó kapitánya hajt végre. A kitűnően felépített jelenet egy ponton azonban célt téveszt. Ez a pillanat maga az operáció megjelenítése. Any-

nyira plasztikus, szinte látható, hogy már nem tudunk másra figyelni, csak vért látunk, egy borotvát egy átvágott géget — s nem azt, ami ebben végül is nagyszerű, hogy emberek küzdenek egy emberért. Ez a mellékvágány sajnos az egész játékot saját értékei alá süllyeszt.

Püthagorász

Számomra elsősorban Gábor Miklós szépművészeti szövegmondása teszi ezt a darabot emlékeztetővé.

Gáli József Borisz Cheviemock tanulója alapján olyan hangjátékot írt, mely az emberi gondolkodás (írnam: töprengés — ha ez a szó adott esetben többet jelent a gondolkodásnál) — olyan nagy alakját, hívja segítségül, mint Püthagorász, a két és fél évezredet élt matematikus-filozófus, hogy saját töprengéseit gondolatá érlelje.

Püthagorászt, a tudóst, aki a világ dolgaiban, a számokban az örök harmóniát keresi, s aki végül is aherakleitoszi igazságról, a világ változó-konstansjáról kénytelen meggyőződni.

Jónás útja

Majdnem pamflet. Mert ahhoz rokon leginkább. S ha műfaja nem is határozható, játéknak, igaznak egyaránt kitűnő. — trómböczi —

A pénzügyminisztérium a lakosság adóztatásáról

A Pénzügyminisztériumban a megyei tanácsok elnökeivel egyeztetésnek és pénzügyi osztályvezetőinek bevonásával a napokban megvitatták a lakosság adóztatásával kapcsolatos tanács feladatokat. E közzététel kérdései a következő tájékoztatást adta dr. Hunor János, a Pénzügyminisztérium főosztályvezetője az MTI munkatársának.

Mint ismeretes, a lakosságtól származó mindenféle adóbevétel a tanácsokat illeti. Valamennyi adó megállapítása — újabban a borforgalmi adó is — továbbá az adók beszedése, esetleges mérséklése vagy elengedése első fokozaton ugyancsak a községi, a városi, a kerületi tanácsokra tartozik. Ez az önállóság nagy felelősséget ró a tanácsokra. Elsősorban azt kell szem előtt tartaniuk a lakosság adóztatásánál, hogy

érvényesüljön az adó jövedelmszabályozó szerepe. Olyan helyi adópolitikát kell tehát folytatniuk, amely korlátozza és akadályozza a spekulációt, a törvények kijátszásával szerzett konjunkturális jövedelmeket. Erről azért kell külön szólni, mert bár országosan kedvező az adómorál, még szép számmal akadnak akik hamis bevallással, jövedelmük eltitkolásával jogtalan előnyökre igyekeznek szert tenni. A tanácsoknak erőre-en fel kell lépniük az adócsalók ellen. Ugyanakkor az adópolitika gyakorlati alkalmazásakor kedvezni kell olyan szolgáltató, javító munkát végző kisiparosoknak, a kiskereskedőknek, akik a lakosság ellátását szolgálják. Erre főleg a kevéssé iparosított, vagy kereskedelmi hálózattal nem rendelkező területeken kell törekedni.

és hamarosan Mao sorsa is megpecsételődött. „Gyorsan követték egymást az események azon a napon" — emlékezik Eriksson. Az első az volt, hogy Mao még kevésbé vonzó külsővel ébredt, mint ahogy lefeküdt. Laza és köhögése súlyosbodott és ez egyáltalán nem vált a javára. Meserve szinte ügvet sem vetett rá. Jobban érdekelte a várható hadművelet, legalábbis egykettőre kiadta a parancsot az indulásra. Távozás előtt még utasította Erikssont, Rafe-et és Manuelt, hozzanak egy napra való vizet a patakba. Mire visszatértek, láthatták, hogy Clark immár nem egyedül indítványozza Mao korai halálát. Meserve is erre az álláspontra helyezkedett, a két rangidős katona szemmel láthatóan azalatt egyezett meg, amíg a többiek megöltötték a kulacsokat.

Ki legyen a gyilkos?

Mao állva, némán, értetlenül hallgatta őket és Meserve közölte, hogy meg kell szabadulniuk tőle. Ha harcba keverednek, a lány csak akadályozná őket, de minél előbb észrevenné egy felderítő helikopter legénysége és megkérdeznék, hogy mit keres a lány az osztagban. Csak azt kell eldönteni, folytatta Meserve, hogy

(Folytatjuk)